

Tóth Ágnes

KOCSMA-MESÉK

A VIRÁGVÁZA

Rozsnai, az öreg suszter bezárta apró műhelyét, és elindult a sarki kocsmába szokása szerint, hogy ebéd előtt megigyon egy stampedli szíverősítőt. Nem volt ő részeges, csak a megkopott szervezete és az öreg motor a mellkasában szükségét érezte egy kis üzemanyagnak.

A cipész a kispiacon vágott keresztül, ahol hetente kétszer meg szokta venni az ebédjéhez szükséges ételmet is. Az utolsó standon, ahol régi szármokot, csapalkatrészeket és elsárgult Jókai-köteteket árult egy fickó, hirtelen megtorpant, és erős szívdobogást kapott. Meglátta ugyanis a virágvázát! Azt, amelyiknek üvegtestébe szegfűk és finom vonalú girlandok voltak csiszolva. Az öreg felemelte a vázát, és észrevette az alján a cirill betűket is.

– Honnan van ez a váza? – kérdezte izgatottan.

– Egy guberálótól vettem, mint a legtöbb, még használható régi cuccot – mondta az árus. – Ha kell, odaadom magának öt lejért.

Rozsnai gyors számolásba kezdett. Nyolc lej volt nála, ha megveszi a vázát, akkor döntenie kell, hogy a megmaradt három lejen egy deci vodkát iszik-e, vagy kenyeret vesz. De nem volt kétséges melyiket választja, így azonnal megvette a vázát, és szinte rohanva kacsázott egészen a kocsmáig, ahova kifulladásra esett be, és rekedten kiáltotta:

– Cimborák, megvan a Váza! – és magasra emelte a csillogó üvegtárgyat, hogy mindenki lássa.

Hatalmas örömujjongás tört ki, mindenki körülvette, izgatottan kiabáltak, egyszerre beszéltek, mintha az öreg azt mondta volna, hogy mindenkinek fizet egy üveg italt. Miranda, a pultosnő is kijött a söntés mögül, elvette és csodálattal tapogatta körbe az ismerős, rég nem látott tárgyat, aztán így kiáltott.

– Ez a váza ezentúl itt fog állni a legdrágább italos üvegek között, és minden évben, október negyedikén teletöltöm vodkával, és körbeadjuk a barátunk emlékére. – Azzal elhelyezte a vázát az italos üvegek között, miközben megjelent lelki szemei előtt Petruska, a negyvenes, szakadt bőrdzsekis, törött orrú férfi, aki még ferde orra ellenére is jóképű volt. Valami kaján

vagányság sugárzott belőle, ami mindenkit magával ragadott. Szokatlan figura volt. Folyton és elválaszthatatlanul egy virágvázával járkált, ami hol a válltáskájában, hol valamelyik zsebében lapult. Szép, karcsú kis váza volt, üvegtestébe szegfűk és finom vonalú girlandok voltak csiszolva, alján egy cirill betűs monogram látszott. Méretre is kecses volt, alig két és fél deci víz férhetett el benne és pár szál virág.

S ha már szóba került a virág, azt is tudni kell, hogy ez a váza már nyolc éve nem látott virágot. És vizet is alig. Viszont látott vodkát. Jó sokat és elég sűrűn. Petruska ugyanis csakis ebből a vázából itta a napi vodkáját. Otthon is, a kocsmában is, és ha netán meghívta valamelyik barátja, akkor magával vitte, hogy abból fogyasszon. Iszogatás közben izgalmas történeteket mesélt, amiket olvasott vagy hallott valakiktől, esetleg vele estek meg. A vázája miatt kész legendává vált. Ő volt a külvárosi kocsmá csodabogara. Miranda, a pultosnő majd hanyatt esett annak idején, amikor Petruska új vendégként a söntéshez lépett, kivett a belső zsebéből egy virágvázát, letette a pultra, és abba kért két deci vodkát. Azóta eltelt pár év, és lassan mindenki megszokta a férfi hóbortját.

Azért sokak oldalát fúrta a kíváncsiság, és meg is kérdezték tőle, hogy miért issza vázából a vodkát. De erre a kérdésre Petruska csak annyit mondott: – Miért ne?

Néhányan a kocsmá törzsvendégei közül azt gyanították, hogy nincs ki a négy kereke. A barátai viszont ezt cáfolták, mondván, hogy inkább pohára nincs. Petruska ugyanis olyan szegény volt, hogy a nyári konyhájában a stélázsín csak egy pléhdoboz és két vaslábas melázott a lepattogzott zománc alatt. A priccse felett a falon pedig négy rajzszeg tartott fogva egy főiskolai diplomát, ami arról tanúskodott, hogy Petruska 1989-ben elvégezte az elektrotechnikai szakot.

Az egyetlen értékes tárgy a lakásban csak a különös szépségű csiszolt váza volt, amit a nagyapjától, Vasziljev Petkovtól örökölt.

Lehet, hogy Petruska nagyapjától itta ebből a vázából a vodkát, így hangsúlyozva, hogy az öregapja orosz nemesi család sarja volt, aki egy varadi magyar virágáros lányt vett feleségül, a Petruska későbbi nagyanyját, közvetlenül a második világháború után. De az sincs kizárva, hogy valamelyik amerikai film ihlette meg, ahol nagy, csiszolt kristálypoharokból itták a whiskyt a milliomosok, és utánozni akarta őket, azt képzelve, hogy ő egy nyugatra emigrált orosz gróf.

Am az igazság más volt. Ez a lecsúszott, munkanélküli segélyből tengődő férfi úgy érezte, hogy ha vázából issza a szeszes italt, az megkülönbözte-

ti a többiekétől, és mindenki más fölé emeli őt. Ez pedig nagyon jó érzéssel töltötte el.

Mert ugye vannak emberek, akik teletetováltatják a testüket, vagy kopaszra nyíratják a fejük egyik felét, mások zöldre festik a hajukat, vagy karikat hordanak az orrukban, hogy kitűnjenek társaik közül. Petruska szerényebb volt. Ő csak vázából itta a vodkát.

Két éve már, hogy egy október eleji estén, amikor kissé illumináltan tartott hazafelé a kocsmából, a Körös-parton leütötték valami csavargók, és ellopták a válltáskáját. Nagyon csodálkozhattak, amikor kinyitották, mert nem volt benne más, csak egy piszkos törölközőbe csavart virágváza.

Petruska betört fejfelé, kóvályogva és hangosan zokogva tette meg az utat hazáig. Hajnalig siratta a vázáját, ami úgy hozzánőtt, mint öreg nénikhez a macskájuk, vagy fához a gomba. Úgy érezte, hogy leszakították a karját, kitépték a szívét, ellopták a lelkét, aztán kimerülten hanyatlott a priccsre, és kábult álomba zuhant.

Látta magát frakkban, hóféhér ingben, csokornyakkendővel. Jobb karján egy gyönyörű estélyi ruhás nő volt, bal kezében a váza mint csiszolt kristály pohár, amelyben megcsillant a whisky. Halk zene szólt, ő letette a fehér damasztabrosszal terített asztalra az italát, és tánra kérte a partnernőjét. Mámorosan keringőztek, forogtak körbe-körbe, egyre gyorsabban, gyorsabban, amíg a padló a plafonra nem került, és ő lezuhant onnan. Mikor két nap múlva rányitottak a cimborái, a földön találták ajultan.

Miután kijött a kórházból, már nem volt a régi. Elmaradt a kocsmától, a barátaitól. Senkivel nem beszélt. Egész nap a várost járta, minden nap benézett az antik boltokba, zálogházakba, az ócskasort is végigjárta hetente, és kereste a vázáját, de sehol nem találta. Aztán egy napon bezárta maga után a nyári konyháját, és eltűnt. Nem sokkal ezután találtak a Körösben egy hullát, egy hasonló korú férfi tetemét, de soha nem bizonyosodott be, hogy az Petruska lett volna.

Páran még most is reménykednek abban, hogy egy szép napon újra betoppan a kocsmába, megpillantja a polcon a vázáját, aminek majd nagyon megörül, és ismét a régi, jókedvű, vagány legény lesz, aki szereti vázából inni a vodkát, és közben kalandos történeteket mesél.

RÉGISÉGEK

A kocsmá zsúfolásig megtelt, nagy volt a hangzavar, hatan is ültek egy asztalnál, és sokan a söntésnél tolongtak, iszogattak, röhécseltek. Nem akartak senkinek hazamenni, mert odakint szakadt az októberi eső. Az ablak bepárásodott, a sör savanyú szaga összekeveredett a cigarettafüsttel, amit megkoronázott a rum aromája. A falon terpeszkedő posztterról a sörivő majom kárörvendően szemlélte az alkohol rabjait és a májcirózis leendő áldozatait.

Am volt még valaki az ivóban, aki szintén leendő áldozatait kereste a sokaságban, és rendszerint meg is találta. Ő volt itt az egyetlen jól öltözött és ápolt férfi, aki konyakot ivott, és azt is fizetett egy-egy kiszemelt alanyának, sőt amerikai cigarettával is megkínálta őket. A férfi eredeti neve Alex volt, de mindenki csak Sakálnak hívta. Nagyon értett az antik dolgokhoz is. Régi könyvekhez, bútorokhoz, festményekhez, szőnyegekhez és porcelánokhoz is, mert értékük felismerését már gyerekkorában eltanulta a szomszéd Izsák bácsitól, akinek antik boltjában töltötte legtöbbször a szabadidejét, főleg a nyári szünidőket. Behunyt szemmel szívta magába a régi perzsák, bútorok, könyvek áporodott, dohos szagát, s megkopogtatva, pengetve egy-egy fémtárgyat, hallásra megmondta, melyik az ezüst vagy az alpakka. Az öreg pedig fiaként szerette és taníttatta a fiút. Aztán egy napon Alex bezárva találta a boltot, a redőnyt csak akkor húzták fel, amikor elvitték a temetőbe az öreg Izsákot, és rokonai kiürítették a boltját.

Később virágüzlet nyílt a kincses bolt helyén, ami cseppet sem érdekelte a fiút, aki később a könnyűipari szakiskolán sajátította el a lábbelikészítés csínját-bínját. Alex agglegény maradt, elhunyt szülei szoba-konyhás udvari lakásában élt. Harmincéves korára unni kezdte a csiríz, a ragasztók, acetonok meg a cserzett bőr szagát. Kényszeredetten indult naponta munkába, míg egy délben, amikor kibontotta az újságpapírba csomagolt uzsonnáját, észrevett egy apróhirdetést a lapban: „Régiségek eladók sürgősen.” És egy telefonszám is meg volt adva. Nagyon izgatott lett. Még aznap este felhívta a számot. Öreges, borízú hang recsegett a fülébe. Megegyeztek, hogy szombat délután találkoznak a Körös-parti kiskocsmában, és megbeszélik a dolgot. Ekkor indult el a lavina. Alex ezentúl, akár volt hirdetés, akár nem, csak bement valamelyik kocsmába, ahol sok lecsúszott ember – egykor értelmiségi, kereskedő, művész, orvos – ült iszogatva, és beszédbe elegyedett velük. Kedves mosolyával, finom modorával, magabiztos fellépésével és eleganciájával mindenkit levett a lábáról.

Egyedül tért be egy-egy ivóba, de hamarosan másodmagával jött ki, és együtt mentek az illető lakására, ahol ő felleltározta az értékesebb tárgyakat. Aztán az illető pénzzel, Alex meg az értékes portékával jött ki a házból, és tértek be újra a kocsmába áldomást inni a jó üzletre. Teltek az évek, és Alex Sakállá változott. Egyre több és értékesebb antik tárgyra, arany-ézüst ékszerre, antik bútororra és festményre tette rá a kezét, mégpedig potom áron. Az áldozatok hamar felélték, és elitták a régiségeikért kapott összeget, ő pedig egyre gyarapodott. Már rég otthagya a munkahelyét is, miért dolgozzon, amikor sétálgatva, iszogatva is flottul él. Hamarosan házat építtetett, drága autót vásárolt. Sofőrje, bejárónője volt. Világra szóló bulikat rendezett. Utazgatott a nagyvilágban, a legszebb és legdrágább fiatal nőkkel szórakozott, és szórta a pénzt, ami egyszer csak elfogyott. Nyugdíj meg semmi. Kénytelen volt eladni a kocsit, majd a házat, melyeknek az ára nem tartott sokáig. Mikor már semmije sem maradt, és nem volt hol lehajtsa a fejét, a Sakál elment a kocsmába, és egy deci vodka mellett bejelentette, hogy ő este felköti magát. Persze senki nem hitte el, pedig megtette.

FRANCISKA

Gáspár Imréné a munkából jövet mindig a sarki kocsmá előtt haladt el, persze sietve, nehogy beleküssön egy részeg alak. Ám most megállította az ivóból kihömpölygő röhögés. Odébb bökdösött a cipője orrával egy nagy követ, és rálépve bekukkantott a nyitott ablakon a füstös helyiségbe, ahol a kocsmá közepén egy fiatal részeg nő riszálta a csípőjét, és mutogatta a kebleit, melyek kibuggyantak kigombolt blúzából.

Hej, de elkapták a régi emlékek Gáspárnét, még a szeme is könnybe lábadt. Eszébe jutott szegény Franciska, a harminchat éves, boldogtalan teremtés, aki egykor ugyanebben a kocsmában táncolt félmeztelenül, a fenekét riszálva egy-egy deci italért, és egy rakás kiéhezett ittas férfi vette körül, nagyokat röhögve és hangosan arra biztatva, hogy a szoknyáját is vegye le.

Nagyon magányos volt az a Franciska, és szeretetre éhes. Eljárogatott hát a kocsmába iszogatni, és ott kereste a boldogságot, élete párját, valakit, aki vigasztalja, akivel együtt tud inni, aki olyannak szereti, amilyen: kicsit molett, kicsit kócos-göndör, nem túl művelt, de dolgos és nagyon jól főz. Aki korán elvesztette a szüleit, és egyedül nevelte fel az öccsét, Gergőt. Gürcölt, hogy egyetemre írathassa be, de azt a szegény fiút elnyelte egy

nyáron az átkozott Körös, hogy verje meg az Isten. Akkor kezdett inni Franciska, mérhetetlen bánatában, és úgy szíppantotta be a züllött társaság, mint öccsét az örvény. És egyre sötétebbnek látta maga körül a világot. Nem lelte a helyét benne, és a párját sem találta. Bár volt takarítónői állása egy irodaházban és szép kis szoba-konyhás lakása, mégsem volt boldog. Sokszor ezzel a szoba-konyhás lakással csalogatta magához az agglegényeket vagy az elvált, hazulról kiebrudalt férfiakat, akik közül jó néhányan laktak már nála albérletben, de akik igencsak kihasználták a jóhiszeműségét. Mert ha már beférkőztek a kegyeibe, ingyen kosztoltak-laktak nála, és egy kis udvarlás, bók és összebújás után leléptek. Az volt a Franciska nagy bánata, hogy bár mindenét odaadta, mégse akarta senki feleségül venni. Emiatt egyszer nagyon berúgott, felmászott a kocsmában az asztalra, és azt kiabálta:

– Mi van, uraim? Hát nem kellek senkinek? Csak a főztöm meg az ágyam kell maguknak? Nem vesz el engem senki? Pedig még igen szép és kívánatos vagyok. Nézzék csak meg! – És kezdte leráncigálni magáról a ruhát, míg végül ott állt egy szál bugyugóban, ami, valljuk be, nem volt sem csipkés, sem selyem, sem tanga vagy bikiniforma fehérenemű, hanem egy jó nagyméretű, kissé gusztustalan tetrabugyi, itt-ott megvarrogatva. Röhögtek is az ittas férfiak körülötte, és azt kiabálták, vegye le, mert sokat ront az alakján. És amikor le akarta tolni, hogy kidűtse a hátsó felét a pofájukba, akkor hirtelen odalépett hozzá egy fekete bajuszos férfi. Szétcsapott az öklével az emberek között, lerángatta Franciskát az asztalról, felöltöztette, kivonszolta az utcára, és hazakísérte. Azóta sem ment el tőle. Van ennek már tizenhat éve. Született két fiúgyermekük. Szorgos munkával minden szükséges dolgot meg tudtak venni. És Franciska azóta sem tette be a lábát a kocsmaiba. Most is gyors léptekkel sietett el az ivó előtt, és bár égett az arca, kimondhatatlanul boldog volt, mert várt rá a férje, Gáspár Imre.

RIVANOLOS BERTA

Rozsnai, az öreg cipész belépett a kocsmaiba, levette a kalapját, és a leült a halász mellé, aki előtt négy üres sörösüveg tanúsította, hogy ma sok halat fogott, melyeket sikeresen el is adott.

– Így válik a hal sörré – mondta a suszter nevetve, majd felállt, a söntéshez ment, és egy deci rummal tért vissza.

– És így válik a megtalpalt cipő rummá – vágott vissza ironikusan a halász.

– Még mindig jobb, mintha Rivanollá válna – szólta át a Tanár úr a szomszéd asztaltól, és az ajtón belépő vörös hajú asszonyra mutatott, aki óramű pontossággal, ma is, mint minden péntek délután fél ötkor megjelent az üres Rivanolos üvegcséjével, amibe kábé két deci vodka fért, és megkérte Mirandát, a pultos nőt, hogy töltsen tele. Nyilvánvaló volt, hogy azért veszi itt az italt, mert sokkal olcsóbb, mint az üzletben.

A nő mindig megkopott eleganciával és divatjamúlt cipőben érkezett, vörösre festett hajában kék, virág alakzatú hajcsattal. Ötven és hatvan év közötti, molett hölgy volt. Még szépnek is tűnt az arcára rakott sminktől, mint azok a régi bérpaloták, amelyeknek homlokzatát a városi önkormányzat renováltatni kezdte, és csak itt-ott tűntek ki alóla az ódon repedések. Krokodilbőr uzánzatú retiküljéből előhalászta az orvosságos üvegcsét, amit teletöltetett vodkával, kifizette és távozott. Soha nem szólt senkihez, és elengedte a füle mellett a gúnyos, pikáns megjegyzéseket, melyeket most is végig kellett hallgatnia.

– Hallja, anyukám, maga mindig csak Rivanollal fertőtleníti a máját? Miért nem oxigénes vizet iszik inkább. Az is csökkenti a gyulladást – kiáltott oda a villanyszerelő.

– Én a maga helyében inkább kékszeszt innék, az sokkal olcsóbb, és fél litert is vehet belőle ugyanennyi pénzért – mondta az ács, aki már elég spicces volt. – Na, ne siessen annyira. Ha megígéri, hogy kedves lesz hozzám, akkor fizetek magának egy konyakot, hogy valami elit piát is ismerjen meg a gyomra – tette hozzá, és még akkor is röhögött, amikor az asszony kilépett az ajtón.

– Tanár úr, látom, tetszik magának a nyanya. Miért nem kérdezte meg tőle, hogy kinek viszi az orvosságos üvegben a piát? – érdeklődött a halász.

– Mert nem vagyok paraszt. Mindenkinek joga van a magánéletéhez – felelte a Tanár úr, és mérgesen nézett a halászra, majd hozzátette: – Tudja, nem mindenki éli a magánéletét a kocsmában, úgy, mint maga.

– Van igazság abban, amit mond – sóhajtott fel a halász, és végigsimított fekete üstökén –, mert én tényleg itt élem a magánéletemet már három és fél éve, amióta a feleségem meghalt. Alig vagyok otthon. Hajnaltól délutánig ülök a Körös partján, vagy állok a folyóban, a combig érő gumicsizmámban, és csalogatom, lesem a halakat, sőt néha titkon imával fohászokdom Nepomuki Szent Jánoshoz, a halászok védőszentjéhez, hogy küldjön a horgomra minél több halat, mert fogytán a pénzem, és igen éhes és szomjas vagyok. Aztán ha meghallgat, megköszönöm és eladom a halakat a már meglévő klienseimnek. A vízparton eltöltött magányos órák után örömmel

indulok ebbe a kocsmába, zsebemben a „halpénzecskével”. Lenyomom a kilincset, belépek, és máris megcsap a sör és a piacról begyűrűzött lángos illata. Az ivó falait ugyanaz az okkersárga festék fedi, amit tizenkét éve az apám kent rá, Isten nyugtassa. Őt fogadta fel ugyanis a régi tulajdonos, hogy fesse ki a kocsmát, s mindig rá emlékeztet. És persze itt vannak maguk, a barátaim, akikkel mindig el tudok beszélgetni, akikkel közös emlékek és italozások, nagy bölcselkedések, kis disznóságok meg egyéb történetek kötnek össze. Hát Tanár úr, ezért élem én itt a magánéletemet. Otthon ugyanis csak az üres szoba vár rám. És meglehet, hogy ez a vörös hajú asszony is magányos. Csak az a kevés vodka a barátja, amit a kis Rivanolos üvegében hazavisz.

– Hallja, cimbora, nem is hittem, hogy maga ilyen filozofikus elme. Egészen meghatódtam a szövegétől. Belátom, igaza van, magát és talán az asszonyt illetően is. Sőt, egész kíváncsivá tett. Most már konkrétan tudni szeretném, miért csak péntekenként vesz piát a nő, miért nem veszi például kedden vagy szerdán.

– Ha ilyen kíváncsi, kérdezze meg a zugivó vén lotyót jövő pénteken, és ajánlja fel, hogy ha válaszol, akkor maga fizeti ki helyette a vodkát. Na, mit szól hozzá? – szolt oda röhögve a lepukkant villanyszerelő, aki a legtöbb gúnyos megjegyzéssel szokta célba venni az idős asszonyt.

– Megpróbálhatom – mondta a Tanár úr, megsodorva magyaros bajszát, és beleivott a sörébe.

– Ne fárassza magát, mert úgysem fog a hölgy válaszolni – emelkedett fel a székéről mérgesen Rozsnai. – Elárulom inkább én maguknak, itt és most, amire kíváncsiak. Na, ne meresszék úgy a szemüket, mert beleesik a poharukba. Tudják meg, hogy Berta, mert így hívják a nőt, évekig a kuncsaftom volt. Az összes cipőjét én sarkaltam, talpaltam egy évtizeden át. Ez az asszony özvegyen nevelte fel a fiát, aki szép szál legénnyé nőtt, és tehetséges zenész volt, de hat éve meghalt autóbalesetben. Berta teljesen összeomlott, az utcára sem igen járt ki, csak a temetőbe, de úgy egy éve valamiért jelentkezett egy álláshirdetésre, ahol alkalmazták. Egy éve már, hogy hétfőtől péntekig vigyáz egy nyomorék fiatalemberre, aki tolókoksihoz van kötve a súlyos gerincsérülése miatt, amit egy autóbalesetben szenvedett el. Berta foglalkozik vele, gondozza, ápolja, amíg a szülők haza nem jönnek a munkából. Péntekenként kifizetik az egyheti bérét. Ilyenkor Berta hazafelé menet betér ide, és a Rivanolos üvegcsébe, amiből, gondolom, a fiú gyulladáscsökkentő szere kifogyott, töltet egy kis vodkát. Aztán hazamegy, és eliszogatva megpróbálja a lelki sebeit gyógyítani és megerősíteni ma-

gát a következő hétre. Na, most már mindent tudnak róla – mondta a cipész az ivótársainak, akik ezután sokáig bámulták szótlanul az italukat.

A Tanár úr törte meg a csendet, felemelve a poharát.

– A „Rivanolos Bertára”! – mondta, és ivott.

KÖZÖMBÖSSÉG

A púpos nyakú, hórihorgas öregember ismét megállt a kocsmá nyitott ajtaja előtt, és hosszan nézte a bentieket. Soha nem lépett be az ivóba, csak mozdulatlan némasággal szemlélődött az utcáról, sokszor félóráig is. Közében megkopott raffiaszatyor lógott üresen, amit a szél kényére-kedvére himbált, annak függvényében, hogy éppen merről merre fújt. Az ivóban a törzsvendégek már megszokták a hallgató öregember kitartó kíváncsiságát, hiszen évek óta naponta visszajárt ide, akár esett, akár fújt, fagyott, vagy perzselt a nap. Valószínűleg keresett valakit. Valakit, akivel egykor együtt itta ebben a kocsmában a sört, akit szeretett, aki nagyon hiányzott neki. Talán találgatott az öregnek itt, és mégsem jött el. Ki tudja, ki tudhatná ezt rajta kívül. És mikor nem látta a többi ember között azt, akit keresett, továbbment. Nem ment messzire, csak a szomszédos élelmiszerboltba, ahol néhány üveg olcsó sörrel bélelte ki megkopott szatyráját, és egy negyedóra múlva immár tele cekkerrel, egy másik irányból tért vissza a kocsmá ajtaja elé, és nézett befelé apró barna szemével tovább kutakodva, hegyes orrát és állát magasabbra emelve, már amennyire púpos, merev nyaka ezt megengedte.

– Jöjjön be, öreg – kiáltott ki neki eleinte a tanár úr vagy Anka, a kisegítő lány, de hiába, mert az öreg fülei süketek voltak minden meghívásra és kérdésre. Talán néma is volt, mert soha nem válaszolt és nem szólt senkihez, így aztán nem foglalkoztak tovább vele. Egy idő után, amikor újra világos lett a terem, tudták, hogy az öreg továbbállt, mert már nem takarta el az ajtón beáramló fényt. Ilyenkor valamelyik kis utcán araszolt előre hosszú vékony lábaival, előreszegezve púpos nyakát, lehajtott fejét. Néha letért a Körös-parti sétányra, és meg-megállt egy-egy pad előtt, amin szerelmes párok csókolóztak, és sokáig mozdulatlanul nézte őket, aztán továbbment.

Nem sok vizet zavart, mégis furcsa jelenség volt, amolyan anonim kuriózuma a kerületnek. Ennek ellenére senkit nem érdekelt. Nem tartották

személyét fontosnak. Ha az öreg szokása szerint megállt a kocsmajtó előtt, átnéztek rajta, mint az ablaküvegen, és tovább itták a sörüket.

Aztán egy idő után mégiscsak hiányozni kezdett a púpos nyakú mindenkinék. Talán azért, mert már legalább három hónapja nem állt meg az ivó ajtaja előtt, és nem nézett be hosszan kutakodva. Valahogy olyan érzésük támadt a törzsvendégeknek, mint amikor a polcukról a csészék közül eltűnik az öreg, fületlen csupor, amit sose használtak, de most, hogy üres lett a helye, hiányolják és keresni kezdik, hogy visszategyék a megszokott helyére.

Így hiányolták a púpos nyakút is, és kérdezgették egymást meg másokat, vajon tudják-e, mi történt vele. Talán beteg lett. Talán meg is halt. De senki nem tudta. Nem ismerték, nem hallottak róla. A nevét sem tudták. Azért mégsem tűnhet el egy ember csak úgy, a semmibe. Vajon ki volt ő? Kit keresett? Kire várt? Miért nem beszélt? Volt-e hozzátartozója? Volt-e barátja, ellensége, szomszédja? Volt-e kutyája, macskája? Hogy ép esze nemigen volt, az kiderült furcsa magatartásából és szokásából. De mégiscsak egy ember volt.

Anka, a kiségitő lány hiányolta a legjobban az idős embert, és keserűen kifakadt:

– Ha az öreg még egyszer meg találna állni az ivó ajtaja előtt, akkor követni fogom, amíg meg nem tudok róla mindent, hogy segítséget nyújthassak neki, ha kell. Mert mégiscsak szörnyű, hogy ebben a kegyetlen világban annyira közömbössé váltunk, hogy bárki felfordulhat tőlünk, az is, akinek öt éven át naponta néztünk a szemébe, és le se tojtuk.